

10 gr.

ALC

10 gr.

NOWINY CODZIENNE

Nr. 36 A

Warszawa, czwartek 3 lutego 1938 r.

Rok XIII

Uwaga świata zwrócona na Waszyngton 32 miliony dolarów na wojnę

Interwencja Ameryki na Dalekim Wschodzie

GENEWA, 2. 2. Wystąpienie delegata Chin Wellingtona Koo o sankcje przeciwko Japonii, a w ostateczności o pomoc pieniężną i w naturze dla Chin — wywołało burzę w spokojnym i sennym zazwyczaj pałacu Ligi Narodów. Po wystąpieniach delegatów Szwecji, Szwajcarii i Holandii i tak zwanym „buncie mocarstw mniejszych”, uwaga polityków zwróciła się na Waszyngton, gdzie decydowane są właśnie

kwestie niezwyklej wagi dla dalszego rozwoju sytuacji, nie tylko w Chinach, lecz na całym świecie.

Paryż i Londyn uzależniły swoją decyzję w sprawie pomocy materialnej dla Chin od stanowiska Roosevelta, który w tej chwili pod wrażeniem możliwości wojny na Dalekim Wschodzie, zajęty jest przede wszystkim sprawą dozbudowania armii Stanów Zjednoczonych.

Tak zwany plan dozbudowania Roosevelta wywołał z jednej strony radość w przemyśle amerykańskim, z drugiej panikę na arenie polityki międzynarodowej, gdzie liczą się poważnie z możliwością interwencji Ameryki w sprawy Dalekiego Wschodu.

Plan Roosevelta przeznaczą na potrzeby armii ponad 32 miliony dolarów, z czego:

8.800.000 na obronę przeciwlotniczą,
450.000 na rezerwy armii,
2.000.000 na rezerwy amunicyjnej,
15.000.000 na budowę okrętów nowego typu o małym tonażu,
6.000 na lotnictwo.

Duże wrażenie w kołach politycznych wywołała wiadomość, że program ten przewiduje poza tym studia nad możliwością pogłębienia Kanału Panamskiego, tak, aby mogły go przebywać nawet największe jednostki marynarki Stanów.

Wrażenie zbrojenia amerykańskich jest, jak się zdaje, tym bardziej zasadnione, że w zwykłe dobrze poinformowanych kołach, zbliżonych do departamentu stanu w Waszyngtonie pojawiła się wiadomość, że Ameryka zdecydo-

wana jest na stanowcze posunięcia w Chinach w obronie zagrożonej swojej strefy wpływów.

Czy „zdecydowane posunięcia” oznaczają wojnę o tym zdecydować może już najbliższe godziny.

„SOCJALIZM I BOLSZEWIZM CHLUBI SIĘ TYM, ŻE POWOŁAŁ MASY ROBOTNICZE DO TWORZENIA KULTURY. JEST PRZEKONANY, ŻE KULTURĘ MOŻNA PRODUKOWAĆ, JAK SIĘ WYTWARZA RÓŻNE TOWARY, JEST TO UTOPIA”.

Dr. Antoni Szymański:
„Wyzwolenie proletariatu”

CSAR umie się pozbywać zdrajców Tajemnica zdruzgotanej limuzyny pod Angers

ANGERS, 2. 2. Wczoraj wieczorem w pobliżu Angers znaleziono samochód leżący w rowie. Wewnątrz samochodu znaleziono trupa szofera Marcellego Legras z wielką raną na głowie. Początkowo przypuszczano, że chodzi tu o wypadek, lecz po dokładnym zbadaniu wnętrza wozu znaleziono list adresowany do prefekta w Nantes następującej treści: „C.S. A.R. umie się pozbywać zdrajców

— niechaj to posłuży za naukę”.

Szofer Legras opuścił wczoraj około godz. 8.30 Angers po odwiezieniu jakiegoś tajemniczego pasażera na dworzec. Wdrożone obecnie śledztwo zmierza do ustalenia, czy Legras zajmował się czynnie polityką. W związku z tym przesłuchano dziś szereg osób.

Narada w Paryżu zdecyduje 0 podziale majątku ks. Pszczyńskiego Wartości 200 milionów zł.

KATOWICE, 2. 2. W b. tygodniu wyjechali do Paryża członkowie rodu książąt Pszczyńskich na wspólną naradę wszystkich książąt w Pless w sprawie podziału majątku w Polsce.

Jak wiadomo dobra ks. Pszczyńskich na Górnym Śląsku i liczne zakłady przemysłowe warte są blisko 200.000.000 złotych. Majątki te podzielone mają być pomiędzy 7 spadkobierców.

„Ja cię zabiję”

12-letnia modelka strzela do swej koleżanki

Przy ul. Wilczej 35 na 6-y piętrze, w pracowni malarzkiej Janusza Podowskiego, zdarzył się tragiczny wypadek.

Przychodzili tam na pozowanie jako modelki: 13-letnia Ludwika Słoma i kuzynka jej, 12-letnia Zofia Płoszkówna. W czasie pozowania, artysta — malarz podszedł do telefonu, okrywając Słomę swym paltem.

W tym czasie Słoma sięgnęła ręką do kieszeni i wyjęła rewolwer, mówiąc do Płoszkówny: „Ja cię zabiję”.

W tej chwili padł strzał. Kula ugodziła siedzącą na podłodze Płoszkównę w lewy policzek. Zaalarmowany strzałem artysta wbiegł do pracowni i zobaczył zalaną krwią dziewczynkę, zawezwał lekarza prywatnego, który przewiózł ofiarę wypadku do lecznicy Polskiego Czerwonego Krzyża. Kula wybiła dziewczynce 4 zęby w górnej szczęce i pozostała w szyi. Następnie przewieziono Płoszkównę do Instytutu Chirurgii Urazowej, celem dokonania operacji.

Tylko 6 przekąsek w restauracjach niemieckich

BERLIN, 2. 2. Centralna organizacja hotelarzy i restauratorów ustaliła przepisową treść i jednolite rozmiary spisu potraw i napojów. Dozwolone jest używanie czterech formatów różnej wielkości. Karty sporządzane będą ściśle według urzędowych formularzy.

Dla potraw ustalono częściowo przepisowe maximum. Bez ograniczeń figurować mogą na spisie potrawy z ryb, drobiu i dziczyzny, zależnie od sezonu, kiełbasy, sery, i leguminy. Spis przekąsek zawierać może najwyższe sześć zimnych i sześć gorących dań.

Ograniczeniu temu nie podlegają ryby i konserwy z ryb, t.zw. potraw dziennych może być najwyżej 10, podobnie jak potraw z patelni, potraw z jaj może być sześć gatunków, jarzyny i salata.

winny być oferowane w zależności od sezonu.

Istotna sprawa

Na jednym z posiedzeń komisji budżetowej Sejmu, na którym rozpatrywano budżet Ministerstwa Komunikacji, referent poseł Dudziński zgłosił wniosek o skreślenie z budżetu dochodów Kolei Państwowych, wynoszących czterdzieści parę milionów złotych. Wniosek ten spotkał się z ostrym sprzeciwem zarówno ministra komunikacji Ulrycha, jak i wiceministra skarbu p. Grodyńskiego.

Spółeczeństwo na ogół nie zdaje sobie sprawy z istoty sporu przypuszcza, że chodzi tu o jakieś sprawy natury formalnej, które nie mają istotnego znaczenia dla gospodarki państwowej. Wysiłek są przypuszczenia, że jest to jakiś drobny spór, po prostu to, by Sejm miał możność wykazać, że działa.

Tymczasem w tym wypadku chodzi o sprawę istotną.

Jak wiadomo, wpływy z przedsięwzięcia państwowych, także i wpływy Kolei Państwowych, to nie są rzeczywiste dochody tych przedsiębiorstw, ale wpłaty ich do Skarbu Państwa. Wątpliwość więc nie jest w całej pełni uzależniona od rzeczywistego funkcjonowania przedsiębiorstwa, lecz w dużej mierze od woli władz przełożonych. Dla skrótu można tego rodzaju dochody nazwać dochodami buchalleryjnymi.

To, co piszemy w tej chwili o kolejach państwowych, dotyczy i innych przedsiębiorstw państwowych, dokonywujących wpłat do Skarbu Państwa oraz monopoli państwowych. Polityka tych przedsiębiorstw i monopoli, zwłaszcza zaś Kolei Państwowych, była w ostatnich latach skierowana raczej na dostarczanie Skarbowi Państwa dochodów choćby buchalleryj-

nych, niż na przeprowadzanie inwestycji. Stąd cały szereg zaniedbań inwestycyjnych, cały szereg braków, jakie wykazują te przedsiębiorstwa na skutek nie tylko niedostatecznych inwestycji nowych, ale również na skutek nieodnawiania istniejącego już w przedsiębiorstwie kapitału. Braki te wykazała na przykład ostatnia dyskusja w komisji budżetowej o budżecie Ministerstwa Komunikacji. Jeśli Koleje Państwowe wykazują tyle braków w swym funkcjonowaniu, to jest to w znacznym stopniu wynikiem niedostatecznych inwestycji.

Stąd też wniosek posła Dudzińskiego był słuszny, dobrze by było, by analogiczne wnioski były postawione przy innych budżetach. Jest rzeczą bowiem konieczną, by przedsiębiorstwa państwowe, a zwłaszcza koleje, były w nale-

mu mandatu, wzywającego na świadka w pewnym procesie. Udał się tam z kilkoma studentami. Policja odseparowała go od grupy asystujących mu studentów, aresztując go i według krążących pogłosek, szykanując, bijąc i znieważając czynnie.

Tej samej nocy Codreanu wysłał depeszę do premiera Gogi, prosząc o powzięcie decyzji w tej sprawie jak najszybszej i ukarania agentów. Jednocześnie organizacje studenckie wysłały depeszę do premiera tej samej treści, z dodatkami, że w razie niewypuszczenia Milcoreanu studenci rumuńscy ogłoszą strajk. Wobec niezwołania Milcoreanu, w dniu następnym na ulicach Bukaresztu młodzież akademicka zorganizowała ruchliwe wystąpienia, manifestując przeciw rządowi oraz na cześć „Żelaznej Gwardii”.

STRAJK NA UCZELNIACH

Tego samego dnia ogłoszono strajk generalny, przed którym odbył się wiec w Domu Medyków. Przemówienia wygłaszano z balkonów wobec tłumów publiczności zgromadzonej na ulicach. W przemówieniach tych podkreślano fakt, iż spoliczkowana i znieważana przez policję prezesa organizacji studenckiej

jest obrazą dla całej młodzieży rumuńskiej. Wraz ze strajkiem zorganizowano blokadę.

WOJSKO NA ULICACH

Nad ranem około godziny 5-ej, w czasie gdy blokujący jeszcze spali, wkroczyła na uczelnię kompania wojskowa, która zażądała od studentów natychmiastowego opuszczenia blokadowanego Domu Medyków. To samo uczyniono w innych domach studenckich, z których usunięto studentów na ulice, domy zaś zostały zamknięte i otoczone przez wojsko.

Po ewakuacji domów akademickich, komitet „Centru” studentów w Bukareszcie ogłosił komunikat, wzywający młodzież do spokoju. W komunikacie tym akademickie władze młodzieży stwierdzają, iż wprowadzenie wojska w nocy do domów akademickich należy przyjąć za jedyną odpowiedź na jaką stać obecny rząd i że wobec tego młodzież nie może żądać zadośćuczynienia za obrazę honoru od ludzi, którzy te sprawy rozumieją inaczej, niż młodzież. Organizacje akademickie zaprzestają zatem dalszych interwencji u rządu.

Wykłady rozpoczęły się zatem, ale uniwersytet pełen jest wojska i policji. Zaznaczyć należy, że 90 procent akademików oraz władze organizacji akademickich są członkami „Żelaznej Gwardii”.

Olbryzmia afery dewizowa w Krakowie

KRAKÓW, 2. 2. We wtorek wieczorem aresztowano w Krakowie urzędnika jednego z dużych banków krakowskich w związku z wykryciem olbryzmiej afery dewizowej, sięgającej kwoty 10 milionów złotych. Równocześnie toczy się śledztwo w stosunku do szeregu innych osób.

Nazwiska i szczegóły afery ze względu na dobro śledztwa nie mogą być na razie ujawnione.

Ocieplenie

Przewidywany przebieg pogody w dniu 3 b. m.:

Pogoda o zachmurzeniu zmiennym i gdeniedzie przelotny opad. Po nocnych przymrozkach, znaczących w górach, dniem temperatura do 6 st. na zachodzie. Wiatry zachodnie.

J. K.

Dziś na str. 3-ej:

„Nasi” korespondenci
Pod grozą noża
rzeźnickiego

Podróżuj samolotem